

ESAS NO : 1981/423

KARAR NO : 1981/460

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara il

kin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi

ki süre dışında işlenmekle beraber, aynıyasanın

13/b.maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içe

suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülme

gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Atilla Kara ve 26 arkadaşı

O L A Y : İzmir C.Savcılığı 5.10.1979 günlü iddianamesinde; 1972 yılında

İbrahim Kaypakkaya tarafından kurulan Marksist-Leninist teoriye dayalı halk iktidarı c

turmak amacı güden ve yurdun çeşitli bölgelerinde bu amaç doğrultusunda şiddet ve tert

eylemlerine girişen TKP-ML adlı illegal örgüt içinde zamanla görüş ayrılıkları çıktığı

bunlardan bir kısmının 1978 yılında TKP-ML-PARTİZAN ismi ile illegal örgütünün bir bölü

oluşturduğunu, bu örgütün faaliyetini yönlendirilmesi için 12.4.1978 tarihinde İzmir'de

(Mehtap mahallesi Kültür, Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği) adı altında bir dernek kur

duğunu, örgütün tüm eylemlerinin paravan olarak kullanılan bu dernekle yürütüldüğünü,

sanıklardan kimilerinin dernek yöneticisi ve kurucusu olup, öteki sanıklarla Marksist-Le

nist ilkelere dayalı iktidarı kurmak amacıyla TKP/ML-PARTİZAN adlı örgütün bir bölümü

oluşturup, Anayasal düzeni çökertmek için çeşitli eylemlere geçildiğini, bu cümleden ol

a-Halen firarda olup Cemil kot ismi ile tanınan kişinin sorumluluğunda tüm

sanıkların, dernekte Marksist-Leninist teoriye dayalı, eğitim çalışması yaptıkları, örgüt

görüşleri doğrultusunda (Partizan taraftarları) isimli bildiri dağıttıkları, sloganlar

dıkları, solun diğer fraksiyonları ile çatışma haline girdikleri, 13.7.1979 gecesini

sanıkların davarlara slogan yazarken polisçe görülmeleri üzerine, polis otosuna ateş eden

polisleri öldürmeye kalkışıp, bilahare kaçtıkları,

b-26.7.1979 gecesini, örgüt üyesi sanık Nergiz Diramen, hazırladığı (Partizan

taraftarları) başlıklı teksir edilmiş bildirileri dağıtmak üzere, dernekten olan kimisi

sanıkların bildirileri dağıtırken İGD mensupları ile kavga ettikleri, bunlardan kimilerin

saldırarak, kimilerini öldürmeye kalkıştıkları,

c-17.8.1979 gecesini, varlıklarına tahammül edemedikleri, İGD lileri dövmek

dernekte alınan karar gereği, kimi sanıkların, İGD'lilerin olduğu kahveye gelerek bu

dövdükleri, bu arada üç kişinin yaralandığı, bir kişinin hastanede öldüğü ve kahvehan

hasar meydana getirildiği,

d-TKP/ML-PARTİZAN isimli illegal örgütün görüşlerini yansıtan, örgütçe temi

edilen para ile çıkarılan ve suç unsuru taşıyan PARTİZAN isimli gazete çıkarıldığı k

ESAS NO: 1981/423

sanıkların bu gazetenin sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürü olduğu,

e-Mehtap mahallesi Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma derneği yönetim kurulu üyü olan kimi sanıkların TKP/ML-PARTİZAN adlı illegal örgütün görüşleri doğrultusunda halk iktidarı kurmak için derneği amacından saptırıp yasak amaç doğrultusunda yönettikleri,

f-Örgüt mensubu sanıkların ikametgah, işyeri ve devam ettikleri dernekte yap aramalarda sol içerikli döküman,yayın ve toplatma kararı bulunan basılı eser ve gazete ele geçirildiği,bunlarla ve yapılan seminer çalışmalarısıyla sanıkların komünizm propağası yaptıkları ileri sürülerek,

Böylece sanıkların (Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümü tesis etmek, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde kurulu iktisadi nizamı devirmek amacı ile MARKSİST-LENİNİST ilkelere dayalı halk iktidarını kurmak için TML- PARTİZAN adlı illegal örgüt kurmak, bu örgütün faaliyetlerini tanzim,sevk ve idare etmek), (Silahla adam öldürmek,birden fazla kişiyi öldürmeye teşebbüs ve bu suçlara iş tirak etmek),( Silahla görevli memurları öldürmeye kalkışmak), (6136 sayılı Yasaya aykır davranmak),(Derneği yasak amaç doğrultusunda yönetmek),(Komünizm propağandası yapmak), (Birden fazla kişiyi öldürmeye kalkışmak ve bu suça iş tirak etmek),(Toplu ızrar),(Reji çökerten ve yıpratın örgüt eylemleriyle TCY.nın zorla tebdil ve ilgaya kalkışmak) suçlarını iş lediklerinden bahisle eylemlerine uyan TCY.nın 141/1-2-3-5.,142/1.,173/son.,536., 1630 sayılı Yasa'nın 30/3.maddesi yoluyla 70 ve 4. maddesi yoluyla 64.,TCK.nun 64.maddesi yoluyla 449/2.,62.,450/5.,62.,6136 sayılı Yasa'nın 13.,TCK.nun 62.maddesi yoluyla 448./5.,62.,517.,522 ayrıca 146/1.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İzmir Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

1-İzmir 1.Ağır Ceza Mahkemesi, 5.3.1980 gününde, 1979/435-1980/78 sayı ile; İzmir ilinde sıkıyönetim ilân edildiği,sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânına dene olan olaylardan olduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre davaya bakmanın mahkeme rinin görevi dışında kaldığı,

2-İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 28.10.1980 günü 1980/174-139 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha ön iş lendiği ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı,sıkıyön askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içinde bağlantı bulunmadığı,mahkemelerinin bu davada görevsiz olduğu,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin,tarafları,sebebi ve konusu aynı olan davada verd

ESAS NO: 1981/423

leri kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 6.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü;

Sanıklara atılı suçlar, İzmir ilinde 20.2.1980 günlü ilân olunan sıkıyönetim üç aydan çok önce, Temmuz-Ağustos/1979 tarihlerinde işlenmiştir.

İddianamedeki belirlemelere, dosyada bulunan sanık ve tanık beyanlarına ve elde edilen bulgulara göre sanıklara atılan suçlar, Cumhuriyet'e, vatan ve milletin bütünlüğü bölünmezliğine, bağımsızlığına, ve milli güvenliğine karşı temel hak ve özgürlükleri yoluma yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi 7 sayılı Kararının 4.maddesi kapsamında, bu yönleriyle de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Hernekadar anılan suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlense de 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmış ise de, aynı yasanın 13/b maddesinde öngörülen, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ortak amaç içinde bağlantılı bulunduğundan bu maddedeki koşul gerçekleşmiş bulunmakta Zira, sanıklar TKP-ML-PARTİZAN isimli illegal bir örgütün üyesi olup, marksist-leninist kelere dayalı halk iktidarı kurmak ve anayasal düzeni ortadan kaldırmak amacıyla prav bir dernek (MEH-DER) aracılığıyla bir takım eylemlere girişmişler örgütün amacı doğrultusunda çalışmalara katılmışlardır. Anılan yasa dışı örgüt ve üyeleri hakkında açılan davalar sıkıyönetim askeri mahkemelerince el konulduğu bilindiği gibi, dosyada bulunan ve bu ve sanıklarından kimilerinin sanık olarak gösterildiği 18.11.1980 günlü iddianamede ve 5.12.1980 günlü ek iddianamelerle askeri savcılıkca açılan davaların İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 1980/326 ve 1980/365 esasına kayıtlı ve halen işlenmekte olduğu anlaşılmakta, böylece 4.5.1981 günlü, 1981/1-1 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi ilke kararında öngörüldüğü biçimde somut bir davanın varlığı koşulunda gerçekleşmektedir. Şu hale göre davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

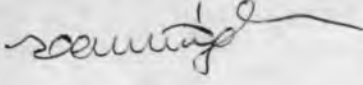
Açıklanan nedenlerle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

ESAS NO: 1981/423

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği ne, bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 28.10.1980 günlü, 1980/174-139 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 29.6.1981 gününde kesi olarak oybirliğiyle karar verildi.

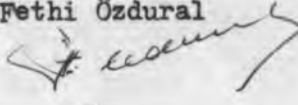
Başkan

Kenan Terzioğlu



Üye

Fethi Özdural

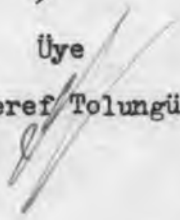


Üye

İsmail Oğuz

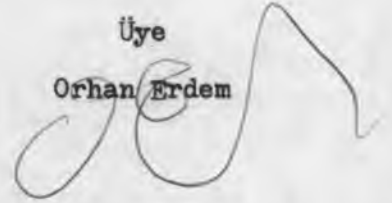
Üye

Şeref Tolungüç



Üye

Orhan Erdem



Üye

Servet Tüzün



Üye

Hasan Çelikkale



14.9

D/E